Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine - Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade

MEMORANDUM SHPJEGUES PËR PROJEKTLIGJIN PËR TOPOGRAFITË E GJYSMËPËRÇUESVE

MEMORANDUM SA OBJAŠNJENJEM O NACRT ZAKON ZA POLUVODIČKE TOPOGRAFIJE

EXPLANATORY MEMORANDUM ON DRAFT LAW ON SEMICONDUCTOR TOPOGRAPHS

MEMORANDUM SHPJEGUES PËR PROJEKTLIGJIN PËR TOPOGRAFITË E GJYSMËPËRÇUESVE **1. Çështja kryesore e trajtuara** Pas hyrjes në fuqi të Ligjit Nr. 03/L-165 për përcaktimin e te drejtave dhe mbrojtjen e topografive të produkteve gjysmëpërçuese, në praktikë janë hasur disa pengesa dhe vështirësi të natyrës administrative dhe procedurale, si dhe në bazë të vlerësimeve të Agjencisë dhe ekspertëve të projektit "EU Support for the Intellectual Property Rights in Kosovo", është vlerësuar se duhet të ndryshohet ligj i cili do të jetë në harmoni me aktet ligjore të BE dhe të plotësoj disa mangësi të cilat kanë ekzistojnë në ligjin në fuqi. **2. Objektivat dhe ndërlidhja e tyre me prioritetet e Qeverisë** Objektiv është krijimi i bazës ligjore të mirëfilltë për mbrojtjen e topografive të produkteve gjysmëpërçuese dhe për emërtimet e origjinës në tregun vendor dhe të jashtëm, eliminimin e barrierave të mundshme, sigurimin e mbrojtjes së konsumatorit, si dhe zhvillimin e sferës së pronësisë industriale të Kosovës në	**EXPLANATORY MEMORANDUM ON DRAFT LAW ON SEMICONDUCTOR TOPOGRAPHS** **1. Glavna obrađena pitanja** Nakon stupanja na snagu Zakona br.03/L-165 Za definisanje prava i zaštiti topografija polu provodnih proizvoda, u praksi se naišlo na neke prepreke i poteškoće administrativne i proceduralne prirode, kao i na osnovu procena Agencije i stručnjaka iz projekta "EU Support for the Intellectual Property Rights in Kosovo Project, procenjeno je da treba menjati zakon koji će biti u skladu sa pravnim aktima EU-a i da dopuni neke nedostatke koje su postojale u važećem zakonu. **2. Ciljevi i njihovo nadovezanje sa prioritetima Vlade** Cilj je stvaranje odgovarajuće prav topografija polu provodnih proizvoda ne osnove za zaštitu geografskih oznaka i naziva porekla u domaćem i inostranom tržištu, otklanjanje mogućih prepreka, obezbeđivanje zaštite potrošača,kao i razvoj oblasti industrijske svojine Kosova, u skladu sa svim relevantnim	**MEMORANDUM SA OBJAŠNJENJEM O NACRT ZAKON ZA POLUVODIČKE TOPOGRAFIJE** **1.The main issues addressed** After the entry into force of the Law No.03/L-165 On determining the rights and protection of topographies of semiconductor products, in practice some obstacles and difficulties of administrative and procedural nature were encountered, and based on assessments of the Agency and experts of the project " EU Support for the Intellectual Property Rights in Kosovo Project, is assessed that the law should be amended and shall be in line with EU legislation and fill some gaps which exist in the current law in force. **2. Objectives and their interconnection with the Government priorities** The objective is to create a genuine legal basis for the protection of topographies of semiconductor products in the domestic and foreign market, elimination of potential barriers, providing consumer protection, and development of the sphere of industrial property of Kosovo in accordance with all relevant international

përputhje me të gjitha kërkesat relevante ndërkombëtare. Ministria e Industrisë Ndërmarrësisë dhe Tregtisë, respektivisht Agjencia për Pronësi Industriale ka propozuar ndryshimin e Ligjit për përcaktimin e të drejtave dhe mbrojtjen e topografive të produkteve gjysmëpërçuese. Ky projektligj është një ndër prioritet e Qeverisë së Kosovës, sepse ky akt ligjor rregullohet, mbrohet dhe zbatohet në dobinë dhe të mirën e interesit publik. Andaj Qeveria e Republikës së Kosovës ka vendosur që ky akt ligjor të jetë një ndër ligjet me prioritet për t'u ndryshuar dhe që të përfshihet në Programin Legjislativ të Qeverisë për vitin 2021.	međunarodnimzahtevima, Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine, odnosno Agencija za IndustrijskuSvojinu je predložila izmene i dopune Zakona Za definisanje prava i zaštiti topografija polu provodnih proizvoda. Ovaj nacrt zakona predstavlja jedan od prioriteta Vlade Kosova, pošto se ovaj pravni akt uređuje, štiti i primenjuje u korisnost i dobrobit javnog interesa. Stoga, Vlada Republike Kosovo je odlučila da će ovaj pravni akt bitiprioritet među zakonima kako bi se izmenio i bio obuhvaćen u Zakonodavni Program Vlade za 2021 godinu.	requirements. The Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade, respectively Industrial Property Agency has proposed amending the Law On determining the rights and protection of topographies of semiconductor products. This draft law is one of the priorities of the Government of Kosovo, due to the fact that this legal act is regulated, protected and implemented in the usefulness and benefit of the public interest. Therefore the Government of the Republic of Kosovo has decided that this legal act shall be among priority laws to be amended and to be included in the Government's Legislative Programmer for 2021.
3. Opsioni i rekomanduar	**3. Preporučena opcija**	**3. Recommended Option**
Opsioni i rekomanduar është miratimi i Projektligjit për Topografitë e Gjysmëpërçuesve i cili konsiston në sigurimin më të mirë të mbrojtjes juridiko civile si dhe parasheh rregullimin e kërkesave, masat dhe procedurat për mbrojtjen ligjore të topografive të produkteve gjysmëpërçuese dhe zbatimin e të drejtave që rrjedhin nga ky ligj.	Preporučena opcija je da odobri Nacrt Zakon za Poluvodičke Topografije koja se sastoji od obezbeđivanja bolje civilne requirements, measures and procedures for the legal protection of topographies of semiconductor products and the implementation of the rights deriving from this Law.	The recommended option is to approve the Draft Law on Semiconductor Topographs which consists in providing better civil legal protection and zahteve, mere i postupke o pravnoj zaštiti topografija poluprovodnih proizvoda i sprovođenje prava koja proizilaze iz ovog Zakona.
Me hyrjen në fuqi të këtij Ligji ndikimet e pritura janë të natyrës pozitive sepse synohet të harmonizohen ligjet nga sfera e	Stupanjem na snagu ovog Zakona,očekivani uticajisu od pozitivne prirode, pošto se namerava da se usklađuju	With the entry into force of this law, expected impact isof the positive nature because it is intended to harmonize laws in

Pronësisë Industriale me direktivat e Bashkimit Evropian dhe hapjen e rrugës për implementimin e dispozitave te tyre, gjithë kjo do të ndikojë në qasjen më të lehtë të mbrojtjes së pronës industriale në Republikën e Kosovës. **4. Arsyetimi i propozimit, duke përfshirë një shpjegim të nivelit të përafrimit me legjislacioni e BE-së;** Arsyeshmëria për propozimin e ligjit është se Agjencia e Pronësisë Industriale e Kosovës sikurse edhe Zyre /Agjencitë homologe të shteteve në regjion ka nevojë për të përmbushur harmonizimin e legjislacionit me direktivat e EEC. Prandaj përmes hartimit të Ligjit në fjalë do të bëhet eliminimi i mangësive ekzistuese që e mbulon këtë fushë. Rezultati kryesor i arritur me miratimin e këtij ligji pos kompletimit të legjislacionit të sferës së pronës industriale në Kosovë dhe plotësimit të njërës prej kërkesave të procesit të integrimeve evropiane në sferën e pronësisë industriale ndikon në krijimin e një ambienti me të favorshëm për mbrojtjen e topografive. Projektligji për Topografitë e Gjysmëpërçuesve është hartuar në përputhshmëri me Acquis e BE-së.	zakoni iz oblasti Industrijske svojine sa direktivama Evropske Unije i otvaranjem puta za njihovu primenu, i sve ovo će uticati na lakši pristup zaštite industrijske svojine u Republici Kosovo. **4. Obrazloženje predloga, uključujući i objašnjenje nivoa usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a;** Obrazloženje za predlog izmene Zakona o da Agencijaza Industrijsku Svojinu Kosova, kao i srodne kancelarije/agencije zemalja regionatreba im da ispunjavaju zahtev o usklađivanju zakonodavstva sa EEZ direktivama. Stoga, prilikom izrade ovog zakona biće uklonjeni postojeći nedostaci koji pokrivaju ovu oblast. Glavni rezultat postignut usvajanjem ovog zakona, pored kompletiranja zakonodavstva u oblasti industrijske svojine na Kosovu i ispunjavanja jednog od uslova procesa evropskih integracija u oblasti industrijske svojine, utiče na stvaranje boljeg okruženja za zaštitu topgrafiji. Nacrt Zakona za Poluvodičke Topografije je izrađen u skladu sa Acquis-om EU-a.	the field of Industrial Property with European Union directives and pave the way for implementation of its provisions, all this will affect the easier access to protection of industrial property in the Republic of Kosovo. **4. Rationale of the proposal, including an explanation of the level of harmonization with EU legislation;** Rationale for the proposal to amend the law Property Agency of Kosovo as well as the homologue Offices/Agencies of the states in the region needs to meet the harmonization of legislation with EEC directives. Therefore, through the drafting of this law the existing shortcomings that cover this field would be eliminated. The main result achieved by the adoption of this law beside the completion of legislation in the field of industrial property in Kosovo and fulfilling one of the requirements of the European integration process in the field of industrial property, affects the creation of a favourable environment for the protection of topgrafh. The Proposed Draft Law on semiconductor topographs has been designed in accordance with the EU Acquis.

5. Elementet kryesore të legjislacionit ose politikës së propozuar (përmbajtja, instrumentet e politikave, kostoja, procedurat administrative) Projektligji për Topografitë e Gjysmëpërçuesve përmban 37 nene. Me hyrjen në fuqi të ndryshimeve të ligjit kjo fushë do të rregullohet sipas praktikave më të avancuara dhe është i harmonizuar me Ligjet tjera në fuqi.	**5. Glavni elementi predloženog zakonodavstva ili politike (sadržaj, instrumenti politika, troškovi, administrativni postupci)** Nacrt Zakona za Poluvodičke Topografije sadrži 37 člana. Stupanjem na snagu izmena i dopuna ovog zakona, ova oblast će se urediti prema naj-naprednijim praksama i usklađen je sa ostalim zakonima na snazi.	**5. The main elements of the proposed legislation or policy (content, policy instruments, cost, administrative procedures)** Draft Law on semiconductor topographs contains 37 articles. With the entry into force of the amendments of the law this field will be regulated according to the most advanced practices and will be harmonized with other laws in force.
6. Vlerësimi i ndikimit financiar të opsionit të propozuar Zbatimi i Projektligjit për Topografitë e Gjysmëpërçuesve nuk parasheh implikime buxhetore nga Buxheti i Republikës së Kosovës.	**6. Procena finansijskog uticaja predložene opcije** Sprovođenje Nacrt Zakona za Poluvodičke Topografije, ne predviđa nikakve budžetske implikacije iz budžeta Republike Kosovo.	**6.Assessing the financial impact of the proposed option** Implementation of the Draft Law on semiconductor topographs provides no budgetary implications of the Budget of the Republic of Kosovo.
7. Konsultimi (kush është konsultuar dhe përmbledhje të shkurtra të përgjigjeve) Si organ propozues i këtij akti ligjor, Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë, sipas dispozitave të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011, ka zhvilluar procesin e konsultimeve paraprake dhe publike. Konsultimi	**7. Konsultacija (ko je konsultovan i kratak rezime odgovora)** Kao organ koji predlaže ovaj zakonski akti,Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine u skladu sa odredbama Poslovnika Vlade br. 09/2011, razvijao je proces preliminarnihi javnih konsultacija. Preliminarne konsultacije suobavljene	**7. Consultation (who was consulted and short summary of responses)** As the proposing body the this legal act, the The Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade pursuant to the provisions of the Rules of Procedure of the Government No. 09/2011, has conducted the process of preliminary and public

paraprak është zhvilluar qysh në fazën e parë të hartimit të Projektit fillestar ku janë konsultuar këto institucione: Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI), Ministria e Drejtësisë (MD), Zyra Ligjore (ZL), Sekretariati Koordinues i Qeverisë (SKQ), Zyra për Planifikim Strategjik (ZPS), Zyra për Informim e Qeverisë (ZPQ), Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL), Ministria për Komunitete dhe Kthim (MKK), Ministria e Ekonomisë (ME), Ministria e Punëve të Brendshme (MPB), Autoriteti Kosovar i Konkurrencës, Dogana e Kosovës, Ministrinë e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS). Përpos projektligjit është dërguar edhe dokumenti për konsultimet publike partnerëve tjerë si: EUSR, OJQ, KCSF, OSBE, GIZ,IFC, EULEX – ZYRA LIGJORE, USAID, IKS, Oda e Avokatëve të Kosovës, Asociacioni i Komunave të Kosovës, Oda Ekonomike e Kosovës, UNHCR, UNKT,CRP/K. Ministria ka shqyrtuar komentet e dhëna nga partneret e sipër cekur dhe i ka modifikuar në Projektligjin për topografitë	tokom prve fazeizrade inicijalnog projekta gde su konsultovane sledeće institucije: Ministarstvo Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture (MŽSPPI), Ministarstvo Pravde (MP), Pravna Kancelarija (PK), Koordinacioni Sekretarijat Vlade (KSV), Kancelarija za Strateško Planiranje (KSP), Vladina Kancelarija za Informisanje (ZPK), Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave (MALS), Ministarstvo za Zajednice i Povratak (MZP), Ministarstvo Ekonomije (ME), Ministarstvo Unutrašnjih Poslova (MUP), Autoritet Kosova za Konkurenciju (AKK), Carina Kosova (CK), Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta (MKOS). Osim Nacrta zakona, ostalim partnerimaje poslat i dokumenatza javne konsultacije, kao: EUSR, NVO, KCSF, OEBS, GIZ, IFC, EULEX - PRAVNA KANCELARIJA, USAID, IKS, Advokatska Komora Kosova, Asocijacija Kosovskih Opština, Privredna Komora Kosova, UNHCR, UNKT, CRP/K Ministarstvo je razmatralo komentare datih od strane navedenih partnera i modifikovalo ih je u Nacrtu Zakona o o	consultations. Prior consultation was conducted in the first phase of the development of the initial Project, where the following institutions were consulted: Ministry of Environment, Spatial Planning and Infrastructure (MESPI), Ministry of Justice (MoJ), Legal Office (LO), Government Coordination Secretariat (GCS), Strategic Planning Office (SPO), Government Information Office (GPO), Ministry of Local Government Administration (MLGA), Ministry of Communities and Returns (MCR), Ministry of Economy (MoE), Ministry of Internal Affairs (MIA), Kosovo Competition Authority, Kosovo Customs, Ministry of Culture, Youth and Sports (MCYS). In addition to the draft law the document for public consultations was sent to other partners as: EUSR, NGOs, KCSF, OSCE, GIZ, IFC, EULEX - LEGAL OFFICE, USAID, IKS, Kosovo Bar Association, Association of Kosovo Municipalities, Kosovo Chamber of Commerce, UNHCR, UNKT, CRP / K. The Ministry has reviewed the comments provided by the above mentioned partners and has modified them in the Draft Law on

dhe arsyetimin e atyre që nuk i ka marrë i ka listuar në raportin e procesit të konsultimeve. **8. Mënyra e komunikimit të politikës së re për publik** Procesi i konsultimeve publike, është bërë në formë të shkruar. Kjo formë është konsideruar si mënyra më e mirë e komunikimit. Në dokumentin për konsultime publike, janë përgatitur, shtjelluar çështjet të cilat MINT ka propozuar në Projektligjin për Topografitë e Gjysmëpërçuesve. **9. Projektvendimi i Qeverisë** Qeveria e Kosovës me Programin Legjislativ për vitin 2021 i cili është miratuar në mbledhjen e 11-të të Qeverisë së Republikës së Kosovës, me Vendimin Nr. 01/11, të datës: 07.05.2021. Në këtë Program është paraparë Projektligji për e Topografitë e Gjysmëpërçuesve.	topografiji, a obrazloženje onih koje nije dobilo navedeno je u izveštaju o procesu konsultacija. **8. Način komunikacije javnostio novojpolitici** Proces javnih konsultacija je izvršen u pismenoj formi. Ova forma je smatrano kao najbolji način komuniciranja. U dokumentu za javne konsultacije pripremljena su i razrađena pitanja koja je MIPT predložio u Nacrtu Zakona o topografiji. **9. Vladin Nacrtzakona** Vlada Kosova sa Zakonodavnim Programom za 2021 godinu odobrena je na 11 sastanku Vlade Republike Kosovo, Odlukom br. 01/11, od: 07.05.2021. Ovim Programom predviđen je Nacrt Zakona Za definisanje prava i zaštiti topografija polu provodnih proizvoda.	topographies and the justification of those who did not receive has listed in the consultation process report. **8. Ways of communicating the new policy to the public** The public consultation process is done in the written form. This form is considered as the best way of communication. In the public consultation document there have been prepared and elaborated issues which MIET has proposed for the Draft Law on topopographies. **9. Draft-decision of the Government** The Government of Kosovo with the Legislative Program for 2021 has been approved at the 11-th meeting of the Government of the Republic of Kosovo, with Decision No. 01/11, dated: 07.05.2021. This Program has foreseen the Draft Law on Amending the Law on On determining the rights and protection of topographies of semiconductor products.